

O'zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab
ta'limi vazirligi

ISSN: 2992-9008
UDK: 37

TA'LIM VA TARAQQIYOT

Ilmiy-uslubiy jurnali

2026-YIL 4-SON

www.journal.namspi.uz

Bosh muharrir: Namangan davlat pedagogika instituti rektori B.E.Xusanov
Mas'ul muharrir: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor M.R.Qodirxonov
Mas'ul muharrir o'rinbosari: Ilmiy tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i J.A.Yuldashev

TAHRIR HAY'ATI

Aniq va tabiiy fanlar: k.f.d., prof. Sh.Abdullayev, f-m.f.d., dots. R.Xakimov, k.f.d., prof. N.Vohidova, k.f.d., dots. M.Qodirxonov, b.f.d., dots. A.Batashov, f-m.f.n., dots., T.Abdullayev, p.f.n., dots. M.Eshnazarova, p.f.n., dots. G'.Nafasov, p.f.n., dots. M.Boltayeva.

Texnika fanlari: t.f.d., prof. A.Umarov, t.f.d., prof. A.Qayumov, PhD, dots. Sh.Xudoyqulov, PhD, dots. Abdunazarov.

Ijtimoiy-gumanitar fanlar: s.f.d., prof. T.Fayzullayev, tar.f.d., prof. A.Rasulov. f.f.d., prof. M.Ismoilov, i.f.d., dots. N.Sotivoldiyev, t.f.n., dots. A.Isoqboyev, f.f.n., dots. O.Mamatov, t.f.n., dots. Z.Haydarov, PhD. J.Yuldashev, PhD. A.Abdullayev.

Pedagogika fanlari: p.f.d., prof. B.Xodjayev, p.f.d., prof. X.Najmiddinova, p.f.d., prof. T.Ismoilov, p.f.d., prof. S.Abdullayev. p.f.d., prof., M.Y.Sobirova, p.f.d., prof., R.Zamilova, p.f.d., prof. Sh.Xujamberdiyeva, p.f.d., dost. M.Asqarova, PhD, dots. M.Asranboyeva.

Filologiya fanlari: fil.f.d., prof. N.Uluqov, fil.f.d., prof. H.Usmanova, f.f.d., dots. X.Shokirova, p.f.n., dots. S.Misirov, p.f.n., dots. Sh.Ubaydullayev, PhD., dots. P.Lutfullayev, PhD., dots. M.Yakubbayev.

Texnik muharrir: R.Tursunov

Tahririyat manzili: Namangan shahri, Uychi ko'chasi, 316-uy.

Pochta indeksi: 160136, **Faks:** (0369) 227-27-21,

Email: Info@namspi.uz

"Ta'lim va taraqqiyot" ilmiy-uslubiy jurnali elektron to'plam sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi **Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA)ning 2022-yil 25-oktabrdagi № 045044 raqamli guvohnomasi** asosida chop etiladi. Jurnal **Oliy Attestatsiya komissiyasining 2024-yil 30-noyabrdagi (№ 364/5) yig'ilishi qaroriga asosan pedagogika fanlari bo'yicha falsafa fanlari doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan.** UDK: 37, Xalqaro standartlashtirish raqami (ISSN): 2992-9008.

Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma'lumotlar uchun mualliflar javobgar hisoblanadi.

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR IJODIDA TA'LIM-TARBIYA VA AXLOQIY KAMOLOT MASALALARI

Eshmurodova Navbahor Orol qizi

O'zDJTU Yoshlar bilan ishlash

ma'naviyat va ma'rifat bo'limi uslubchisi

E-mail: eshmurodovanavbahor11@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada Zahiriddin Muhammad Bobur ijodida ta'lim-tarbiya, ma'rifat, axloqiy kamolot va komil inson masalalarining badiiy-falsafiy talqini tahlil qilinadi. Boburning "Boburnoma", "Mubayyin", "Aruz risolasi" hamda devonidagi qarashlar asosida ilmga intilish, ustoz va ota-onaga hurmat, halollik, adolat, sabr, shukr, vafo, jasorat, o'zini tarbiyalash kabi fazilatlarining didaktik mazmuni ochib beriladi. Tadqiqotda Bobur ijodining faqat tarixiy-memuar yoki lirik manba sifatidagi emas, balki shaxs tarbiyasiga xizmat qiluvchi ma'naviy-ma'rifiy meros sifatidagi ahamiyati asoslanadi. Shuningdek, uning hayotiy kuzatuvlari va axloqiy xulosalari zamonaviy ta'lim-tarbiya jarayonida foydalanish mumkin bo'lgan pedagogik g'oyalar sifatida umumlashtiriladi.

Kalit so'zlar: Zahiriddin Muhammad Bobur, Boburnoma, ta'lim, tarbiya, axloq, ma'rifat, axloqiy kamolot, komil inson, didaktika, vatanparvarlik, adolat, sabr, shukr, ilm, ma'naviyat.

ВОПРОСЫ ОБРАЗОВАНИЯ И МОРАЛЬНОГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ В ТВОРЧЕСТВЕ ЗАХИРИДДИНА МУХАММЕДА БАБУРА

Аннотация. В статье анализируется художественно-философская интерпретация вопросов образования, воспитания, просвещения и нравственного совершенствования в творчестве Захириддина Мухаммеда Бабура. На материале "Бабур-наме", "Мубаййин", трактата об арузе и лирического наследия Бабура раскрывается дидактическое содержание таких качеств, как стремление к знаниям, уважение к наставнику и родителям, честность, справедливость, терпение, благодарность, верность, мужество и самовоспитание. Обосновывается значение наследия Бабура не только как историко-мемуарного и литературного источника, но и как важного духовно-просветительского материала, направленного на формирование личности. Жизненные наблюдения и нравственные выводы писателя обобщаются как идеи, которые могут быть использованы в современном образовательном и воспитательном процессе.

Ключевые слова: Захириддин Мухаммад Бабур, Бабурнаме, образование, воспитание, просвещение, нравственность, нравственное совершенствование, совершенный человек, дидактика, патриотизм, справедливость, терпение, благодарность, знания, духовность.

ISSUES OF EDUCATION AND MORAL IMPROVEMENT IN THE WORK OF ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BABUR

Annotation. This article examines the artistic and philosophical interpretation of education, upbringing, enlightenment, and moral self-improvement in the works of Zahiriddin Muhammad Babur. Based on Babur-nama, Mubayyin, his treatise on aruz, and his lyrical heritage, the study identifies the didactic meaning of such qualities as the pursuit of knowledge, respect for teachers and parents, honesty, justice, patience, gratitude, loyalty, courage, and self-education. The article substantiates the significance of Babur's legacy not only as a historical-memoir and literary source, but also as an important spiritual and educational heritage contributing to personality formation. His life observations and moral conclusions are generalized as ideas that can be effectively applied to contemporary educational and upbringing practices.

Keywords: Zahiriddin Muhammad Babur, Baburnama, education, upbringing, enlightenment, morality, moral self-improvement, perfect person, didactics, patriotism, justice, patience, gratitude, knowledge, spirituality.

KIRISH

Zahiriddin Muhammad Bobur (1483–1530) o'zbek mumtoz adabiyoti, tarixnavisligi va ilmiy tafakkuri taraqqiyotida alohida o'rin tutadigan siymolardan biridir. U hukmdor va sarkarda sifatida murakkab siyosiy jarayonlarda faoliyat yuritgan bo'lsa-da, uning ma'naviy merosida inson, uning ichki dunyosi, axloqiy qiyofasi va kamolotga intilishi muhim o'rin egallaydi. Bobur qalamiga mansub asarlar, xususan, "Boburnoma", "Mubayyin", "Aruz risolasi" va devoni uning kuzatuvchan, ilmga hurmat bilan qaraydigan, hayot hodisalaridan xulosa chiqarishga intiladigan ijodkor bo'lganini ko'rsatadi.

Bobur ijodidagi ta'lim-tarbiya masalasini o'rganish bugungi kunda ham dolzarbdir. Chunki ta'lim faqat bilim berish jarayoni emas, balki shaxsning axloqiy, estetik, ijtimoiy va ma'naviy sifatlarini shakllantirishni ham nazarda tutadi. Shu jihatdan Boburning ilm, odob, adolat, sabr, shukr, vafo, jasorat va o'zini tarbiyalash haqidagi fikrlari tarixiy davr doirasidan chiqib, umuminsoniy qadriyatlar sifatida namoyon bo'ladi.

Bobur merosidagi didaktik qarashlar ko'pincha uning tarixiy faoliyati yoki lirik mahorati bilan bog'liq holda o'rganilgan bo'lsa-da, ta'lim-tarbiya va axloqiy kamolotning yaxlit tizim sifatidagi ko'rinishini alohida tadqiq etish Boburshunoslikning muhim

yo'nalishlaridan biridir. Mazkur maqolada Bobur asarlaridagi tarbiyaviy mazmun tizimlashtirilib, uning axloqiy qarashlari shaxs kamoloti nuqtayi nazaridan talqin qilinadi.

Zahiriddin Muhammad Bobur ijodida ta'lim-tarbiya va axloqiy kamolot masalalarining ifodalanish xususiyatlarini aniqlash hamda ularning didaktik mohiyatini ochib berish. Ushbu maqsaddan kelib chiqib, Bobur asarlaridagi ilm-ma'rifat, axloq, insoniy fazilatlar, o'z-o'zini tarbiyalash va ijtimoiy mas'uliyatga oid qarashlarni tahlil qilish vazifalari belgilandi.

Bobur shaxsiyatining muhim jihatlaridan biri uning ilm-fan va adabiyotga bo'lgan qiziqishidir. "Boburnoma" dagi ko'plab kuzatuvlar tabiat, geografiya, tarix, etnografiya, harbiy ish va madaniyatga oid ma'lumotlarni qamrab oladi. Bu holat muallifning borliqni kuzatish, ma'lumotni qayd etish va undan xulosa chiqarish madaniyatini namoyon etadi. Ta'lim nuqtayi nazaridan bunday yondashuv o'quvchida kuzatuvchanlik, tahliliy fikrlash va dalilga tayanish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qilishi mumkin.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Bobur ijodida ilm shaxsning mavqeyini bezaydigan vosita sifatida emas, balki insonni kamolga yetkazuvchi omil sifatida namoyon bo'ladi. Uning ilmiy-adabiy meros yaratishga bo'lgan intilishi ham bilimni egallash va uni boshqalarga yetkazish mas'uliyati bilan bog'liq. "Aruz risolasi" ning yaratilishi adabiyot nazariyasiga oid bilimlarni tizimlashtirishga bo'lgan ehtiyojni ko'rsatadi. "Mubayyin" esa diniy-axloqiy mazmunni tartibli bayon etishga intilish bilan ajralib turadi.

Boburning ilmga munosabatida amaliy jihat ham kuchli. U voqea va hodisalarni shunchaki qayd etmaydi, balki ularning sabab va oqibatlarini ko'rsatishga harakat qiladi. Shu ma'noda uning ijodida "bilish — anglash — xulosa chiqarish" ketma-ketligi kuzatiladi. Mazkur tamoyil zamonaviy pedagogikada tanqidiy va tahliliy fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladigan yondashuvlar bilan hamohangdir.

Bobur merosidagi ma'rifatparvarlik mazmunini baholashda tarixiy davr xususiyatini hisobga olish zarur. XVI asr boshlaridagi ijtimoiy-siyosiy sharoit, hukmdorlik mas'uliyati va diniy-madaniy muhit uning qarashlariga ta'sir ko'rsatgan. Shunga qaramay, ilmga hurmat, kitob va ijodga e'tibor, tajribani yozib qoldirish kabi jihatlar umuminsoniy ma'rifiy qadriyat sifatida ahamiyatini saqlab qoladi.

Bobur ijodida ta'lim va tarbiya bir-biridan ajralgan hodisalar sifatida emas, balki shaxs kamolotining o'zaro bog'liq ikki tomoni sifatida talqin qilinadi. Bilimga ega bo'lishning o'zi yetarli emas; inson o'z bilimini axloqiy mas'uliyat, adolat va odob bilan uyg'unlashtirishi lozim. Shu jihatdan Bobur merosida bilimli shaxs bilan fazilatli shaxs tushunchalari bir-birini to'ldiradi.

"Boburnoma"dagi shaxslar tavsifi mazkur fikrni kuzatish imkonini beradi. Muallif insonlarning kuchli va zaif jihatlarini, yaxshi va nomaqbul xatti-harakatlarini ko'rsatadi. Ayrim holatlarda u voqeaning o'zidan saboq chiqaradi. Bu usul didaktik adabiyotning muhim xususiyatlaridan biri — hayotiy misol orqali tarbiyaviy xulosa berish tamoyiliga yaqinlashadi.

TAHLILLAR VA MUHOKAMA

Tarbiya masalasida Bobur uchun shaxsning amaliy xulqi muhim. Insonning so'zi va amali o'rtasidagi uyg'unlik, bergan va'dasiga sodiqligi, yaqinlariga va jamoaga munosabati uning axloqiy qiyofasini belgilaydi. Demak, tarbiya abstrakt nasihatlar yig'indisi emas, balki kundalik xatti-harakatlarda namoyon bo'ladigan qadriyatlar tizimidir.

Shuningdek, Bobur hayotining o'zi ham tarbiyaviy jihatdan muhim manbadir. U yoshligidan siyosiy va harbiy sinovlarga duch kelgan, muvaffaqiyat va mag'lubiyatlarni boshdan kechirgan. Bunday tajriba uning dunyoqarashida sabr, qat'iyat va vaziyatdan xulosa chiqarish kabi sifatning shakllanishiga ta'sir qilgan. Uning xotiralarida hayotiy tajribaning tahlil qilinishi o'quvchini o'z faoliyatiga tanqidiy nazar bilan qarashga undaydi.

Bobur ijodidagi axloqiy kamolot tushunchasi ko'p qirrali mazmunga ega. Uning asarlarida insonning o'z nafsini boshqarishi, qiyinchiliklarga bardosh berishi, yaxshilikni qadrlashi va boshqalarga nisbatan adolatli munosabatda bo'lishi muhim fazilatlar sifatida ko'rinadi. Ayniqsa, hayotdagi o'zgaruvchan vaziyatlarga munosabat masalasi Bobur tafakkurida alohida o'rin tutadi.

Sabr Bobur hayoti va ijodini tushunishda muhim kalitlardan biridir. Siyosiy beqarorlik, yurishlar, yo'qotishlar va yangi hududlarda davlat barpo etish jarayonlari insondan matonat talab qilgan. Bobur bu tajribalarni tasvirlar ekan, insonning sinovlar oldida o'zligini yo'qotmasligi, oqilona qaror qabul qilishi va kelajakka intilishi g'oyasini ilgari suradi. Pedagogik nuqtayi nazardan bu jihat yoshlarni qiyinchiliklarni yengib o'tishga, mas'uliyatli va qat'iyatli bo'lishga o'rgatish bilan bog'lanadi.

Shukr tushunchasi ham Bobur dunyoqarashining axloqiy qatlamini boyitadi. Inson o'zida mavjud ne'matlarni anglash, yaxshilikni qadrlash va hayot tajribasidan ma'naviy xulosa chiqarish orqali ichki barqarorlikka erishadi. Bunday qarash shaxsning ijobiy tafakkurini, minnatdorlik hissini va ruhiy yetukligini tarbiyalashga xizmat qiladi.

Adolat esa Bobur ijodida shaxsiy fazilat bilan birga ijtimoiy mas'uliyat mezonini sifatida ham namoyon bo'ladi. Hukmdor sifatida Bobur adolat masalasini davlat boshqaruvi va insonlar o'rtasidagi munosabatlar bilan bog'laydi. Bu holat tarbiyaning faqat shaxsiy odob bilan chegaralanmasligini, balki insonning jamiyat oldidagi mas'uliyatini ham qamrab olishini ko'rsatadi.

Vafo, sadoqat va insoniy munosabatlar masalasi ham Bobur lirikasida va memuarlarida sezilarli o'rin egallaydi. Insonning do'stlik va qarindoshlik munosabatlariga sodiqligi uning ma'naviy qiyofasini belgilovchi omillardan biri sifatida talqin qilinadi. Shu sababli Bobur merosini o'rganishda axloqiy tarbiyaning kommunikativ va ijtimoiy jihatlariga ham e'tibor qaratish lozim.

Bobur ijodining didaktik qiymatini oshiradigan jihatlardan biri — insonning o'zini o'zi tarbiyalashi masalasidir. "Boburnoma"da muallif o'z faoliyatini ham kuzatuv

obyekti sifatida ko'radi. U voqealarni qayd etish bilan cheklanmay, ayrim qarorlarning oqibatlarini anglashga intiladi. Bu esa refleksiya, ya'ni shaxsning o'z faoliyati va tajribasini qayta ko'rib chiqish ko'nikmasiga yaqin tushunchadir.

O'z-o'zini tarbiyalash insonning kamchiliklarini tan olish, tajribadan saboq chiqarish va o'z ustida ishlashni talab qiladi. Boburning hayot yo'li bu jarayonning murakkabligini ko'rsatadi. U turli vaziyatlarda o'z qarorlarini sinovdan o'tkazgan, muvaffaqiyat va xatolarni boshdan kechirgan. Uning xotiralaridagi samimiylik shaxsiy tajribani yashirmasdan, uni tarixiy va ma'naviy saboq darajasiga ko'tarish imkonini beradi.

Zamonaviy ta'limda o'z-o'zini tarbiyalash kompetensiyasi mustaqil fikrlash, maqsad qo'yish, o'z faoliyatini baholash va xatolardan to'g'ri xulosa chiqarish bilan bog'lanadi. Shu nuqtayi nazardan Bobur merosidagi refleksiv ruh ta'lim-tarbiya jarayonida katta metodik imkoniyatlarga ega. O'quvchi Bobur hayotidagi muayyan voqealarni tahlil qilish orqali "Men bu vaziyatda qanday yo'l tutgan bo'lardim?" yoki "Qaysi qaror qanday oqibatga olib keladi?" kabi savollar ustida fikr yuritishi mumkin.

Bobur ijodida vatan va yurt tushunchalari alohida hissiy-ma'naviy mazmun kasb etadi. Andijon, Farg'ona, Samarqand kabi makonlar tasviri uning xotiralarida oddiy geografik ma'lumot sifatida emas, balki muallifning shaxsiy xotirasi va ruhiy kechinmalari bilan bog'langan holda beriladi. Shu jihatdan uning asarlaridagi yurt tasviri vatanparvarlik tarbiyasining muhim manbalaridan biri bo'la oladi.

Bobur Hindistonda yangi siyosiy va madaniy muhitga duch kelganida ham Movarounnahr va Farg'ona bilan bog'liq xotiralarini saqlab qoladi. Bu holat insonning tarixiy xotirasi va madaniy ildizlariga sodiqligi masalasini ko'rsatadi. Vatanparvarlikni tarbiyalashda aynan shu jihat — o'z tarixini, tilini, adabiyotini va madaniy merosini bilish — muhim pedagogik ahamiyatga ega.

Biroq Bobur merosidagi vatanparvarlikni faqat hududiy sog'inch bilan cheklash to'g'ri emas. Unda insonning o'z faoliyati uchun javobgarligi, jamiyatga foyda keltirish,

tartib va adolatni qaror toptirish kabi masalalar ham mavjud. Demak, vatanparvarlik shaxsning kundalik mas'uliyatli xatti-harakati bilan uyg'unlashadi.

Bobur merosidagi didaktik g'oyalarni bugungi ta'lim jarayoniga tatbiq etishda tarixiy manbani zamonaviy pedagogik ehtiyojlarga mexanik tarzda moslashtirishdan ko'ra, uning umuminsoniy mazmunini ajratib olish muhim. Ilmga intilish, mustaqil fikrlash, odob, adolat, sabr, shukr, vatanparvarlik va o'z-o'zini tarbiyalash kabi qadriyatlar zamonaviy yoshlar tarbiyasida ham o'z dolzarbligini saqlab qolmoqda.

Adabiyot darslarida "Boburnoma" dan foydalanish o'quvchilarning badiiy matnni tarixiy kontekst bilan bog'lab o'rganishiga imkon beradi. Masalan, muayyan voqea yoki shaxs tavsifi asosida axloqiy muammo qo'yish, muallif pozitsiyasini aniqlash va o'quvchining shaxsiy xulosasini asoslash mumkin. Bunday yondashuv reproduktiv o'qishdan ko'ra faol va tahliliy o'rganishni kuchaytiradi.

Tarbiya mashg'ulotlarida esa Boburning hayotiy tajribasi asosida mas'uliyat, matonat va maqsadga intilish mavzularini muhokama qilish mumkin. Bunda Boburni ideallashtirish emas, balki tarixiy shaxsning murakkab hayot yo'lini xolis tahlil qilish maqsadga muvofiq. Uning muvaffaqiyatlari bilan bir qatorda, qiyinchiliklari va qarorlarining oqibatlarini ham ko'rib chiqish o'quvchida tarixiy tafakkur va mustaqil baholash ko'nikmasini rivojlantiradi.

Bobur ijodining yana bir muhim pedagogik imkoniyati fanlararo yondashuv bilan bog'liq. "Boburnoma" geografiya, tarix, biologiya, adabiyot va madaniyat tarixi bilan bog'liq ko'plab ma'lumotlarni o'zida mujassamlashtiradi. Shu bois Bobur merosi asosida integrativ darslar tashkil etish mumkin. Bu esa ta'lim mazmunini hayotiy tajriba va milliy madaniy meros bilan bog'lashga xizmat qiladi.

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, Bobur ijodidagi ta'lim-tarbiya g'oyalari alohida, tizimlashtirilgan pedagogik risola shaklida emas, balki badiiy, tarixiy, diniy-axloqiy va shaxsiy kuzatuvlar tarkibida namoyon bo'ladi. Shuning uchun uning didaktik qarashlarini aniqlashda matnning janriy xususiyatlarini hisobga olish zarur.

“Boburnoma”dagi didaktika ko’proq hayotiy voqea va muallif xulosasi orqali, she’riyatdagi didaktik mazmun esa lirik kechinma va hikmatli umumlashma orqali ifodalanadi.

Bobur merosini boshqa mumtoz adiblar ijodi bilan qiyoslash ham uning didaktik qarashlarining o’ziga xos tomonlarini ko’rsatishi mumkin. Alisher Navoiy, Husayn Boyqaro, Zahiriddin Muhammad Bobur kabi siymolar ijodida komil inson, ilm, adolat va odob masalalari turli badiiy shakllarda yoritilgan. Boburning o’ziga xosligi esa tarixiy shaxsning bevosita hayotiy tajribasi bilan badiiy va ilmiy kuzatuvni birlashtira olganidadir.

Zahiriddin Muhammad Bobur ijodi ta’lim-tarbiya va axloqiy kamolot masalalarini o’rganish uchun muhim ma’naviy manba hisoblanadi. Uning asarlarida ilm va ma’rifatga intilish, insoniy fazilatlarni shakllantirish, o’z-o’zini tarbiyalash, adolat va mas’uliyat, sabr va shukr, vafo va vatanparvarlik kabi qadriyatlar turli badiiy shakllarda ifodalangan.

Bobur ijodidagi didaktik mazmunning muhim xususiyati — nasihatning hayotiy tajriba bilan bog’langanidadir. Muallif ko’rgan voqealar, uchratgan insonlar va boshdan kechirgan sinovlar orqali xulosa chiqaradi. Shu sababli uning asarlari o’quvchini tayyor qoidani yodlashga emas, voqea va xatti-harakatlarni tahlil qilishga, ularning oqibatini anglashga va mustaqil xulosa chiqarishga undaydi.

XULOSA

Shu bilan birga, Bobur merosidan zamonaviy ta’limda foydalanishda tarixiylik va ilmiy xolislik tamoyillariga rioya qilish zarur. Asarlarni o’z davri ijtimoiy-madaniy sharoitidan uzib talqin qilmaslik, tarixiy shaxsni biryoqlama ideallashtirmaslik hamda badiiy obraz bilan tarixiy faktni farqlash ilmiy yondashuvning asosiy shartlaridir. Mazkur prinsiplar asosida Bobur ijodi yosh avlodda ilmga hurmat, axloqiy mas’uliyat, mustaqil fikrlash va milliy-madaniy merosga e’tibor kabi sifatlarni rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Bobur, Zahiriddin Muhammad. Boburnoma. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.
2. Bobur, Zahiriddin Muhammad. Devon. – Toshkent: Fan, 1994.
3. Bobur, Zahiriddin Muhammad. Mubayyin. – Toshkent: Fan, 1981.
4. Bobur, Zahiriddin Muhammad. Muxtasar (Aruz risolasi). – Toshkent: Fan, 1971.
5. Hayitmetov, A. Bobur lirikasining janr tarkibi. – Toshkent: Fan, 1975.
6. Mallayev, N. M. O'zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O'qituvchi, 1976.
7. Valixo'jayev, B. O'zbek adabiyotshunosligi tarixi. – Toshkent: O'zbekiston, 1993.
8. Hasanov, S. Bobur ijodiyoti. – Toshkent: Fan, 1983.
9. Qosimov, B. va boshqalar. Milliy uyg'onish davri o'zbek adabiyoti. – Toshkent: Ma'naviyat, 2004.
10. Abdug'afurov, A. Boburshunoslikka oid tadqiqotlar. – Toshkent: Fan, 2000.